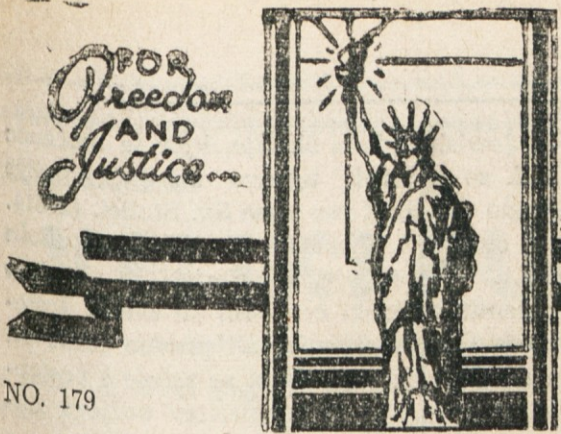

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

NO. 179

Antonia Pavlic 7-8-9
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, SEPTEMBER 18, 1969

STEV. LXVII — VOL. LXVII

Rusi groze Kitajski?

Sovjetski časnikar, ki je leta 1964 napovedal padec Hruščeva, namiguje na možnost ruskega napada na kitajska atomska središča.

LONDON, Vel. Brit. — Victor Louis, moskovski dopisnik "Evening News", ki je leta 1964 napovedal padec Nikite Hruščeva, je v članku za omenjeni list namignil na možnost, če že ne kar verjetnost ruskega napada na kitajske atomske naprave. V svojem članku se Victor Louis sklicuje na Brežnjevo doktrino o sovjetski odgovornosti za čuvanje socialističnih držav kot temelj morebitnega ruskega nadnega posega v Kitajsko.

Kot so lani posegle Sovjetska zveza in satelitske države v Češkoslovaško, ko "je bil tam socializem v nevarnosti", tako lahko posežejo tudi v komunistično Kitajsko. Louis piše, da bi bilo celo prav mogoče, da bi kaka skupina kitajskih komunistov, ki nasprotuje Mau in njegovim pristašem, pozvala Sovjetsko zvezo na "bratsko pomoč".

"Ali se bo Sovjetska zveza drznila napasti Lop Nor, kitajsko atomsko središče, je vprašanje strategije, in tako bo svet o tem zvedel šele potem, ko bo izvedeno. Nihče v Moskvi niti malo ne dvomi, da je rusko atomsko orožje naperjeno na kitajske atomske naprave," piše V. Louis.

Nekateri zahodni opazovalci sodijo, da je cilj tega pisanja prestrašiti Kitajce. Ti so, kot trdijo poročila iz New Delhija in Indiji, iz previdnosti že pred meseci začeli seliti svoje atomske naprave iz Sinkiangja in ostalih predelov v bližini meje s Sovjetsko zvezo v notranjost Tibeta, kjer naj bi bile varnejše.

Louis piše, da dajejo Rusi prednost raketam pred rabo moštva in da jih imajo na izbiro za različne namene, cilje in ozemlje. Tako naj bi bili z raketami spomladati sežgali vse Kitajce in njihovo opremo, ko so zasedali otok Damansky v reki Amur.

Zahodna Nova Gvineja dobila samoupravo

DJAKARTA, Indonez. — Predsednik Suharto je podpisal večeraj zakon, ki daje Zahodni Novi Gvineji samoupravo. Indonezija je izvedla tam v preteklem juliju "ljudsko glasovanje", ki pa seveda ni bilo neposredno in splošno. Tako si je lahko zagotovila zmago za ohranitev svoje uprave in oblasti nad Zahodno Novo Gvinejo, četudi je ta po svojem prebivalstvu in kulturi, pa tudi po veri Indoneziji čisto tuja.

V Djakarti so sedaj do dejansko tudi priznali, ko so svojemu delu Nove Gvineje dali samoupravo. To ji k napredku iz silne zaostalosti ne bo pomagalo, če ne bo dobila iz Indonezije dovolj sredstev in podpore za te namene.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno in hladnejše. Najvišja temperatura okoli 65.

Demokratije iščejo nov strankin program

WASHINGTON, D.C. — Sedanji dejanski voditelj demokratske stranke senator Harris je dolge mesece obljubljal, da bo sestavil poseben odbor, ki naj se peča z načelno demokratsko politiko. Ostal je do sedaj le pri obljubah. S tem niso zadovoljni napredni demokratski kongresniki, ki so organizirani v "študijski skupini". Jih je 130-140 med 243 demokrati v Predstavnem domu. Kar jih ostane, so južni demokratski konservativci. Nekateri med njimi je začelo skrbeti, ko vidijo, kako stranki manjka delovni program za Kongres in načelni program za stranko, ki je vsak dan bolj potreben, ker se je treba začeti pripravljati na prihodnje kongresne volitve. Štirje med njimi so napisali okrožnico in zahtevali, naj akcijo za programsko delo vzame v roke študijska skupina.

Okrožnica je bila namenjena le kongresnikom članom študijske skupine, je pa sprožila odnevnih tiskovnih Kongresa. Senator Harris je namreč takoj preko glavnega strankinega odbora dal sestaviti poseben odbor z istim ciljem in isto nalogo. Na čelo odbora je postavil bivšega predsedniškega kandidata Humphreya, v odbor sam so pa prišli napredni demokratje, ki ne sedijo v Kongresu. Tako ima sedaj demokratska stranka še svoj Humphreyjev odbor, morda bo pa postavila študijska skupina svojega. Stari demokratski veljaki, ki gospodarijo v kongresnih odborih, bodo pa oba odbora počastili iz besedami. Drugače pa bojkotirali. Politična muzika iz prejšnjih let se bo ponovila.

Poizvedovalni količek

Ga. Slavica Turk, Catalina 271, Santos Lugares FCSM, Buenos Aires, Argentina, išče svojega strica g. Stanleyja Ukmarja, cojenega v vasi Gabrije na Primorskem, blizu Vipave, živečega v Clevelandu. Prosi, da se ji oglasi na njen naslov.

Stalinu se ni mešalo

Stalinova hčerka Svetlana trdi, da je bil njen oče pred drugo svetovno vojno duševno popolnoma zdrav, ni pa gotova, da je bil to tudi še po vojni.

NEW YORK, N.Y. — Stalinova hči Svetlana Alalujevna je na svoji zadnji tiskovni konferenci v New Yorku izjavila, da njen oče ni bil pred drugo svetovno vojno nikoli zmešan. To teorijo so namreč postavili tisti, ki niso mogli verjeti, da more biti človek pri zdravi pameti tako krvoloč, kot je bil Stalin. Svetlana misli, da je bil njen oče takrat le brezmejno krut.

Vedel je, da je povsod osovražen in iz previdnosti računal, da se vsak dan kujejo nove zarote proti njegovemu življenju. Hotel je vse namišljene "zarotnike" prehiteti in zato jih je moral skupaj z njihovimi prijatelji. V vsakem slučaju je Stalin takrat dobro vedel, kaj dela.

Po vojni je bilo to morda drugače. Stalin je bil takrat že bolan. Svetlana ne ve, ali je bil obnem tudi zmešan, ni bil pa zmeraj prisen. Ne ve tudi, kako daleč je na njegove sklepe vplivala njegova brezmejna nezaupljivost. Verjame v politične sposobnosti svojega očeta.

Svetlana je napisala novo knjigo "Samo eno leto", ki bo šla v prodajo v nekaj tednih. V knjigi je opisala svojo sodbo o razmerah in ljudeh, ki jih je srečala, ko je še bila doma. Ljudi je srečala dosti. Zato bo njena sedanja knjiga (druga po številu) veliko bolj zanimiva, kot je bila prva, ko je Svetlana še močno omahovala v svoji presoji. Knjiga bo zato velik dogodek za politike, ki se pečajo s komunizmom.

Luna različna od Zemlje

WASHINGTON, D.C. — Geologi in kemiki, ki so preiskovali kamne, prinesene z Lune, trdijo, da je sestava teh močno različna od teh na Zemlji, zato je malo verjetno, da bi Luna nastala z odcetpivjo dela Zemlje, ki naj bi zakrožil okoli glavne preostale mase.

Izraelci in Arabci se "omejeno" vojskujejo

TEL AVIV, Izr. — Izraelsko letalstvo vztrajno napada položaje ob Sueškem prekopu in Sueškem zalivu že drugi teden, prav tako trdovratno skuša uničiti gverilska oporišča v Jordaniji. Vojska, čeprav omejena in premišljena, se nadaljuje.

Vodniki Izraela upajo, da bodo prepričali Arabce, da se jim njihovi napadi na Izrael "ne izplačajo", da morajo vsak svoj mali uspeh predrago plačati. Pri tem v Izraelu nemara premalo vpoštevajo, da Arabci niso "hladni računarji", ampak preje zanešenjaki, ki hočejo vsaj "omejeno maščevanje", če že ne morejo za enkrat doseči polnega.

"Omejeno" vojskovanje na Srednjem vzhodu zavzema vedno večji obseg in večjo zagrizenost. Svet se je le začel bati, da utegne preiti v neomejeno, četudi Amerika ni Rusija mirita vsaka svojo stran. Veliki štirje, ki imajo te dni svoje zunanje ministre v New Yorku na zasedanju Z.N., se bodo znova lotili iskanja miru na Srednjem vzhodu, četudi se zavedajo, da je to trd oreh, ki ga ne bo lahko streliti.

Afrikanka predsednica glavne skupščine ZN

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — V začetku zasedanja glavne skupščine Združenih narodov pretekli tork je bila na predlog afriških držav članic ZN izvoljena za predsednico 24. glavne skupščine namestnica zunanje ministra Liberije v Afriki Angie Brooks.

Zastopnica Liberije pri ZN je stara 41 let, je bila v mlajših letih poročena in ima v Liberiji dva odrasla sina. Študirala je v ZDA in si pri tem pomagala sama z delom, kot ga je pač mogla dobiti. Po poklicu je odvnetica. Ona je druga predsednica glavne skupščine ZN, pred njo je bila predsednica leta 1953 Indijka Vijaya Lakshmi Pandit, sestra predsednika vlade J. Nehruja.

NIXON JE NAPOVEDAL 10% VIŠJE PREJEMKE OD S.S.!

Predsednik je včeraj napovedal, da bo v kratkem poslal Kongresu predlog za povišanje prejemkov v okviru Socialnega skrbstva za 10% s aprilom 1970. Kong. Vanik se med tem poteguje za 15% povišanje.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je predsednik v navzočnosti zastopnikov obeh zbornic Kongresa v Beli hiši pri podpisovanju novega zakona napovedal, da bo poslal Kongresu predlog za 10% povišanje prejemkov iz Socialnega skrbstva. Povišanje naj bi stopilo v veljavo 1. aprila 1970. Dober del Kongresa smatra, kot je to dejal kong. C. Vanik iz Clevelanda, Nixonov predlog za premajhen in prepozen. Kong. Vanik je včeraj dobil med svojimi demokratskimi tovariši v Predstavnem domu preko 100 podpisov za sklicanje posebnega posveta demokratskih kongresnikov, na katerem bo predložil zvišanje prejemkov Socialnega skrbstva za 15% in to že s 1. januarjem 1970.

Vse kaže, da načelnik odbora za sredstva in načine Predstavnikega doma W. Mills zastopa podobno stališče kot kong. C. Vanik, eden od najvplivnejših članov tega odbora. Če se bo Mills res zavzel za 15% povišanje s 1. januarjem 1970, bo nemara njegova obveljala.

Predsednik Nixon je utemeljil svoj predlog povišanja z naraščajočo draginjo. Nič ni povedal, kako misli povečane izdatke kriti. Njegov predlog naj bi povišanje stopilo v veljavo s 1. aprilom namesto z začetkom leta naj bi podpirala potreba po varčevanju, boj proti inflaciji in seveda volitve v novembru.

Predsednik L. B. Johnson je pred svojim odhodom iz Bele hiše predložil 10% povišanje, predsednik Nixon je ta predlog spremenil in napovedal v poslaničnici Kongresu v preteklem aprilu povišanje 7%. Sedaj se je vrnil v glavnem na Johnsonov predlog. Razlika je le v tem, da predlaga Nixon povišanje za 10% enostavno za vse, med tem ko je Johnson predvideval za tiste, ki prejema manj, večje poviške.

V Kongresu so v zadnjem času ponovno razpravljali o potrebi povišanja pokojnin in preživnin iz Socialnega skrbstva, vendar uradno ni bil stavljen noben

Katoličani pomagajo odstranjevali barikade

BELFAST, S. Ir. — Katoliški odbor za civilno obrambo, ki je skrbel za red v zabarikadiranem delu mesta Belfasta od srede preteklega meseca, se je v razgovorih s predstavniki britskih čet, ki so odgovorne za red in mir v mestu, izrazil, da bo pomagal pri odstranjevanju barikad.

Ko so britanske čete poskusile pred dnevi te barikade odstraniti, so jih katoličani postavili znova. Kaj jih je privedlo do spremembe stališča, v tem vprašanju, trenutno ni jasno. Vsekakor jim je gen. I. Freeland zagotovil polno varnost.

Ford 1970 za \$103 dražji

DETROIT, Mich. — Ford Motor Company je objavila, da je povišala avtomobilom letnika 1970 ceno povprečno za \$103 v primeri z letošnjimi. Povišek naj bi znašal 3,6% v primeri z onimi iz leta 1969. General Motors je cene novim avtomobilom 1970 povišal povprečno za \$125.

Ford nudi kupcem novih 1970 avtomobilov poleg rednega 12-mesečnega jamstva še dodatno za 5 let proti doplačilu \$15. General Motors ima 5-letno jamstvo za motor in vse ostale pogonske dele vključene v redno ceno.

BUENOS AIRES, Arg. — Vojska in policija sta zasedli mesto Rosario, drugo največje mesto republike, kjer so bili dva dni obsežni nemiri v podporo štrajka na železnih cestah. Pri nastopu vojaštva in policije sta bili vsaj dve osebi mrtvi.

Iz Clevelanda in okolice

Raznašalca iščemo — Ameriška Domovina išče raznašalca lista za okolico Newton, Locherie, Pasnow, Rosecliff, Naumann in Tyronne Ave. Star mora biti vsaj 10 let. Kličite prosimo, za vsa pojasnila 431-0628.

Seja — Društvo Slov. dom št. 6 ADZ ima jutri, v petek, ob osmih zvečer sejo v SDD na Recher Ave. Vsi člani vabljeni!

Letna seja — Društvo Baragov dvor št. 1317 Kat. borštarnjev ima jutri zvečer ob osmih svojo letno sejo z volitvijo odbora. Ascsment bodo pobirali od 6.30 dalje. Vsi člani vabljeni!

Perk uradni republikanski kandidat za župana —

Včeraj je vodstvo okrajne organizacije republikanske stranke sprejelo R. Perka za uradnega kandidata stranke in mu obljubilo vso podporo v njegovem boju proti demokratu C. Stokesu za izvolitev za župana Clevelanda v letošnjem novembru.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Pretekli teden je padlo v bojih v Južnem Vietnamu 143 ameriških vojakov, nekaj več kot teden prej.

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik M. Laird je napovedal, da bodo vpoklicali novince k vojakom v prihodnjih mesecih sorazmerno veliko manjši kot so bili v preteklih mesecih. To je delno v zvezi z napovedanim umikom novih 35.000 mož iz Vietnama delno pa s splošnim zmanjševanjem števila moštva v oboroženih silah ZDA.

CLEVELAND, O. — Guv. James A. Rhodes je včeraj izjavil, da ne bo trpel na državnih visokih šolah nobenega nasilja in nemirov. "Nihče ne bo zasedel nobenega izmed poslopj na državnih univerzah v Ohio," je dejal guverner.

PARIZ, Fr. — Predsednik republike Pompidou je posvaril komuniste pred organiziranjem nemirov in političnih štrajkov med delavstvom. Glavni tajnik komunističnih delavskih unij G. Seguy je namreč preteklo soboto dejal, da utegne biti 7-letna predsedniška doba Pompidouja "kratkotrajna" ob nemiru in nezadovoljnosti delavstva. Štrajki so ustavili železniški promet in še posebej promet na pariški podzemni železnici.

BEIRUT, Lib. — Tukajšnje časopisje poroča, da so Sovjeti snovali in podpirali zaroto proti Naserju. Ta je dal v zvezi s tem zapreti večje število svojih sodelavcev med njimi Sabryja, ki je bil ponovno predsednik vlade. Sovjeti naj bi menda hoteli njega postaviti na mesto Naserja. Ta je po uradnem poročilu bolan s hudo influenco in mora popolnoma počivati.

SPRINGFIELD, Ill. — Guverner je imenoval govornika poslanske zbornice republikanaca Ralpa T. Smitha za naslednika sen. E. M. Dirksen. Še danes bo v Washingtonu zaprisežen kot zvezni senator iz Illinois. Na svojem mestu bo ostal do konca prihodnjega leta. Novi senator bo namreč izvoljen v novembru 1970.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 179 Thursday, Sept. 18, 1969

Nixon išče nova pota iz Vietnama

Tekom volivne borbe lansko jesen je Richard M. Nixon govoril nekam samozavestno in prepričevalno o potih za končanje vojskovanja v Vietnamu. Namigaval je, da ni treba iskati toliko miru v Hanoi kot v Moskvi. Ko je v januarju Nixon zamenjal Johnsona v Beli hiši, se je podrobno posvetil proučevanju možnosti končanja vojskovanja v Vietnamu. Računal je na to, da je Hanoi vojne že tudi sit in da ga bo mogoče s podporo Moskve pripraviti do tega, da bo pristal na za Združene države sprejemljiv mir.

Pogajanja v Parizu so med tem običljali in se niso nikamor premaknili kljub vsem naporom Združenih držav in njenih zastopnikov. Rdeči so se vsedli za konferenčno mizo in pokazali, da se jim nikamor ne mudi. Od seje do seje ponavljajo svojo zahtevo, da se morajo Združene države brezpogojno umakniti iz Južnega Vietnama in da mora biti v Saigonu postavljena nova, koalicijska vlada "narodnega zaupanja".

Nixon je poskusil z umikom ameriških čet in je objavil v juniju umik prvih 25,000 mož. Omejil je bojevanje v Južnem Vietnamu in pozval rdeče, naj slede njegovemu vzgledu. Ti so mirno in vztrajno ponavljali svoje zahteve, ki pomenijo kratko in malo predajo Južnega Vietnama rdečim.

Predsednik Nixon in njegovi svetovalci, pa tudi splošna ameriška javnost za tako rešitev nista in nemara tudi ne bosta. Tako so začeli iskati nova pota in nove možnosti. Predsednik in njegovi svetovalci se predobro zavedajo, da imajo opravka na eni strani z rdečimi v Hanoi, na drugi pa z domačo opozicijo v Kongresu, še bolj pa med levičarsko mladino na visokih solah. Temu primerno je bilo treba iskati in ubirati nove rešitve in pota.

Nixon in njegovi politični svetovalci so se odločili za zmanjšanje poklicev vojaških obveznikov v vojaško službo. Ker jih bo moralo manj k vojakom, bo manj godrnjanja in manj protestov. Predsednik se je odločil izvesti tudi reorganizacijo vojaških vpoklicev. Sedanjega načelnika te službe gen. Hersheyja bo baje v kratkem upokojil, na njegovo mesto pa imenoval novega, ki bo pripravil v podrobnostih nov načrt klicanja obveznikov v oborožene sile in ga tudi izvajal. Predvideno je, da naj bi bili določeni obvezniki za vpoklic potom žreba. Istočasno bodo poskušali z obsežno propagando in s povečanjem ugodnosti privabiti v vojaško službo čim več prostovoljcev.

Vsi ti ukrepi bodo po mnenju predsednika in njegovih svetovalcev vplivali pomirjevalno na vojaške obveznike. Pomirjevalno bo vplivala tudi čim večja omejitev števila ameriških žrtev na bojiščih Južnega Vietnama. To bodo dosegli na eni strani z zmanjšanjem števila ameriških borbenih enot na bojiščih, na drugi pa z omejitvijo njihovih ofenzivnih vojaških nastopov. Namesto obsežnih iskanj in uničevanja nasprotnikov se bodo ameriške sile držale bolj v rezervi in se več branile, kot napadale.

Predsednik Nixon je upal, da bo lahko naglo umikal ameriške oborožene sile iz Vietnama. Spomladi je dejal, da bo v tem pogledu še prekosil predloge bivšega obrambnega tajnika C. Clifforda. Govoril je o umiku 100,000 in več ameriških vojakov iz Južnega Vietnama pred koncem letošnjega leta. Sedaj izgleda, da to število ne bo seglo doli preko 60,000 mož. Prvih 25,000 je že doma, 35,000 pa jih bo prišlo domov do 15. decembra letos, kot je Bela hiša objavila zadnji terek.

Počasnejši umik ameriških čet iz Južnega Vietnama je posledica rdeče trdnosti. Hanoi ne kaže nobene volje, da bi vojskovanje omejil in hotel iskati politično rešitev, ki bi mu ne jamčila raztegnitve oblasti nad Južni Vietnam. Pokojni Ho Chi Minh je bil prepričan, da dela čas zanj, da bo Amerika prej ali slej popustila, ker javno mnenje vojskovanja v Vietnamu ne bo več dolgo trpelo. Še v svoji oporoki je rdeči diktator v Hanoi naročal svojim pomočnikom in naslednikom, naj ne popuste, ker jim je zmaga zagotovljena.

Nixon in njegovi svetovalci so se lotili iskanja novih poti pri reševanju vojskovanja na dveh straneh. Ukrepi, ki naj pomirje ameriško javnost in zmanjšajo odpor proti vojskovanju v Vietnamu, naj pokažejo Hanoi, da je njegovo upanje na neobhoden zlom ameriške volje in pripravljenosti boj nadaljevati do "častnega miru" prazno. Istemu cilju služijo tudi spremembe v samem bojevanju v Južnem Vietnamu. Združene države ne bodo hitele z umikom svojih čet preko dovoljene meje previdnosti. Čete ZDA bodo odhajale iz Južnega Vietnama v sorazmerju z rastjo sposobnosti južnovietnamskih oboroženih sil za uspešen boj z rdečimi. Ameriški vojaški vodniki namreč sware predsednika Nixona pred prenatrpanim umikanjem ameriških oboroženih sil iz Vietnama, ker bi to utegnilo privedi do vojaškega poloma, kot so ga doživeli Francozi pri Dien Bien Phouju. Pri teh

svarilih opozarjajo na prihod rednih severnovietnamskih čet v področje delte Mekonga, kakor hitro so od tam odšle enote 9. ameriške pehotne divizije.

Ukrepi Nixona doma in v Vietnamu naj prepričajo Hanoi, da čas ne dela več zanj. ZDA bodo poskrbele, da bo Južni Vietnam sposoben se sam braniti pred rdečimi, predno bodo od tam umaknile večji del svojih oboroženih sil. Nekaj pa jih bo ostalo tam, dokler bo to potrebno, kot je še zdaj okoli 50,000 ameriških vojakov v Severni Koreji.

Priznati je treba, da so se Nixon in njegovi svetovalci odločili za stvarno pot. Če bo Hanoi popustil in opustil svoj načrt o takojšnji osvojitvi Južnega Vietnama, bodo ZDA nemara v doglednem času umaknile od tam vse svoje vojaštvo, če ne bo hotel pristati na noben političen dogovor, bo postopno Južni Vietnam prevzel vojskovanje z rdečimi, omejeno število ameriških oboroženih sil pa bo ta boj podpiralo z oskrbo, letalstvom in morda tudi s topništvom, med tem ko bodo pehotni in drugi borbeni oddelki v rezervi za skrajno silo. Tako omejeno vojskovanje bo ameriško javno mnenje lažje sprejelo in nosilo kot pa priznanje poraza in prepustitev Južnega Vietnama rdečim.

Milwauški zapiski

MILWAUKEE, Wis. — ŠKOF OV OBISK. — Iz farnega poročila pri Sv. Janezu posnemamo, da bo obiskal našo slovensko srenjo ljubljanski pomožni škof Stanko Lenič v četrtek, 25. septembra. Razvidno je iz poročila, da bo imel sv. mašo ob sedmih zvečer. Po sv. maši bo sprejem v cerkveni dvorani. Tu se bo vršil pozdrav škofu in ljudje bodo imeli priložnost, da mu stisnejo roko. Njegov obisk bo prijetna poživitev našega vsakdanjega življenja. Ta večer se bomo zbrali Slovenci, da pozdravimo visokega gosta našega slovenskega rodu. Škof dobro pozna človeške težave in skrbi ljudi. Saj je bil več let župnik v Sodražici na Dolenjskem. Ko je bil imenovan za škofa, ga ljudje kar niso hoteli pustiti od tam. Naš obisk bo pokazal našo zavest in spoštovanje do časti, ki jo le redki dosežejo, posebno še sinovi našega naroda, ki je bil vedno zapostavljen in zaničevan.

Ni lahko biti na vidnem mestu in vedno biti izpostavljen vsem mogočim nasprotovanjem. Naš obisk in naša ljubezen do našega človeka mu lahko da neka zadoščenja. Kdo naj mu ga da, če ne mi! Od tujcev tega ne more pričakovati. Seveda smo zaposleni in se je težko odločiti za tak večer. Steto nam bo v dobru. Vabljeni so vsi Slovenci v Milwaukeeju in okolici, da pridejo in pozdravijo svojega brata in duhovnega pastirja. Sv. maša bo imel pri Sv. Janezu. Sv. maša bo v slovenščini. Med sv. mašo bo pel naš znani pevski zbor pod vodstvom gospoda Majheniča.

Namen škofovega obiska je seznaniti se z ljudmi in njihovimi potrebami. Želi vzbuditi ljudi k večji duhovni rasti po zgledu naših očetov in mater, prinaša pozdrave domovine, ki še vedno misli na nas. Hoče nas seznaniti tudi z njeno potrebo v vseh ozirih, posebno glede naraščanja v Gospodovi službi. Potrebno je obojestransko razumevanje in podpiranje. Da se to razteguje tudi na materialno stran, se samo ob sebi razume. Potrebe so vedno velike, pomoči pa nikoli dovolj. Škofu vsekakor želimo dobrodošlico in veliko prijetnih uric med nami.

NENADNA SMRT. — V soboto zvečer je neki avtomobilist povozil do smrti očeta ge. Norne Wiher, ki je predsednica našega cerkvenega pevskega zbora. Njen oče Garrett Gaines je hotel na križišču, ki je določeno za pešce, prečkati cesto. V tem sta pridivila po cesti dva avtomobilista, ki sta dirkala med seboj. Seveda ni bilo več časa ne za enega ne za drugega, da bi ustavil ali se umaknil. Oče je najprej priletel z glavo skozi šipo na avtomobilu, nato ga je vrglo kakih dvajset korakov v stran. Fant, ki je nesrečo povzročil s svojim avtomobilom, ni imel niti dovoljenja za vožnjo, niti zavarovalnine. Avtomobil ni bil njegov, ampak izposojen.

Fant je star dobrih 21 let. Oče je bil star 71 let. Je to hud udarec za vso družino. Vse se je zgodilo tako nepričakovano. Pogreb je bil zadnjo sredo ob enih popoldne. Vsej družini izrekamo iskreno sožalje, posebno še gospej Normi. Naj jo dobri Bog tolaži v tej težki preizkušnji.

PIKNIK PEVSKEGA ZBORRA. — Zadnjo nedeljo si je pevski zbor izbral za svoj piknik. Res, da redno pridejo skupaj k pevskim vajam, pa ni isto kakor, če se najdejo skupaj tudi pri zabavi. Za svoj piknik so si izbrali Triglav park, ki je za take stvari kakor nalašč. Bilo je vsega na razpolago. Vsakdo se je lotil tistega, kar mu je bilo najbolj všeč. Nekateri so balinali, drugi so igrali karte, zopet drugi so peli, ženske so pa seveda največ govorile. Kdaj pa bodo, če ne ob taki priložnosti. Imajo si vedno toliko povedati. Če jih vprašaš kaj, bodo pa rekile, da nič. Tako je. Seveda pevci za služijo vse priznanje. Celo leto se trudijo, da postrežejo ljudem in Bogu s svojo pesmijo. Ni lahko iti vedno na vaje. Ljudje take stvari navadno vzamemo kakor same ob sebi razumljive. Piknik je samo čisto majhno priznanje za njihovo požrtvovalnost. Kolikokrat slišimo, da ima sv. Janez krassen zbor. Ta ne nastane sam po sebi. Celo ljudje druge narodnosti, ki ne razumejo slovenskega jezika, radi prihajajo in poslušajo slovensko petje. Kje moremo bolj izraziti svoja čustva, kakor ravno v petju. Zato pevcem vsa čast in zahvala za njihov trud in dobro delo! Upamo, da bodo še dolgo držali slovensko pesem živo, pa naj bo cerkvena ali narodna.

KONVENCIJA SLOV. ŽENSKÉ ZVEZE ZA WISCONSIN. — Veje Slovenske ženske zveze za Wisconsin so imele svojo državno konvencijo. Letos so se članice odločile, da jo bodo imele v prelepem kraju Willard, ki je nekako 235 milj severozahodno od Milwaukeeja. V Willardu je najmlajša podružnica SZZ, nosi številko 102. Bila je gostitelj za konvencijo. Članice in delegatkinje so se pripeljale z avtobusi. Eden je bil iz Milwaukeeja, eden iz West Allisa in eden iz Sheboygana, kjer je doma ustanoviteljica in častna predsednica Slov. ženske zveze Mrs. Marie Prislund. Zborovanje so začele s sv. mašo ob pol dvanajstih popoldne. Daroval je duhovni svetovalec pater Klavdij Okorn. Sv. maša je bila v slovenščini. Vmes je tudi prepeval pevski zbor, ki se je še posebej zbral za to priložnost in se naučil prelepih slovenskih pesmi. Cerkev že nekaj let nima nič več slovenskega. Z ozirom na to moramo reči, da je pevski zbor opravil svojo nalogo zares odlično. Nekdo je celo napravil opombo, da celo poseka Sv. Janeza v Milwaukeeju. Kaj takega! Pa šalo na stran. Bila je polna cerkev, ki je nova šele dve leti. Po sv. maši je bilo kosilo v cerkveni dvorani, ki je bila

zgrajena istočasno kot cerkev. Dvorana je tako zgrajena, da ima več predelov, če hoče. Te napravitve s premakljivimi vrati. Prostor potem rabijo za verski pouk. Lahko napravijo osem sob. Po kosilu se je začela konvencija. Vodila jo je predsednica podružnice na Willardu Mrs. Josephine Artac. Gostoljubnost podružnice je bila tolikšna, da se je vsakdo malo otresel formalnosti in se je zares razvila prisrčnost, ki jo danes že tako pogrešamo. Vsem Willardčanom se moramo zares zahvaliti za gostoljubnost. Prav povsod si naletel na prijaznost in postrežbo. Tako je bilo, kot bi bil doma v svoji hiši. To je bil tudi moto konvencije: sestrsko razumevanje. Poudarek je bil na posredovanju slovenske kulture mlajši generaciji. Če bo nanekdo priložnost, bomo o tej konvenciji še kaj poročali. So bile podane nekatere misli, ki potrebujejo nekoliko več pozornosti.

Maks Gerl ostane

EUCLID, O. — Slovenskim volivcem v 3. vardi naznanjam, da je preuranjeno sporočilo javnosti, da sem se zaradi bolezni umaknil iz javnega življenja in da ne bom več kandidiral. Res je, da sem s končno odločitvijo odlašal. Ker se mi je zdravje zadnje mesece toliko okrepilo, da morem po zdravnikovi izjavi svoje posle vršiti dalje, kot sem jih v preteklosti, sem se končno odločil, da bom kandidiral znova. Če me volivci izvolijo, bom posel mestnega odbornika vršil dalje po svoji najboljši sposobnosti v korist Euclida in še posebej 3. varde.

Govorice nekaterih ljudi, da nisem več kandidat torej niso resnične, so prazna želja. Želja še ni dejstvo! Smatram da ima vsak državljani pravico razpolagati s svojim časom in razglasiti svoje načrte, dokler je za to čas. Čeprav nekateri želijo, da jaz ne bi bil kandidat, s tem še ni bilo rečeno, da sem se umaknil.

Ker so mi volivci zaupali do sedaj in me poslali v mestni svet zastopat njihove koristi, upam, da mi bodo tudi v bodoče. Jaz se bom potrudil, da bom storil vse v njihovo korist in izpolnil tako njihove upe in zaupanje vame.

Vsem volivcem se priporočam v podporo in volitev!

Max Gerl,
odbornik 3. varde

Uspešno je končala šolo za bolniško sestro

CLEVELAND, O. — Gd. Augustina Goles, hčerka g. Franka Golesa in njegove žene, 1134 E. 63 St., je 9. septembra 1969 uspešno zaključila šolanje za praktično bolniško sestro na Janie Addams School. Cleveland

Ladies Auxiliary No. 14 Jewish War Veterans of the U.S. so ji podelile posebno nagrado za njeno zdravstveno službo (Health Service Award).

Mlada rojkinja je trenutno zaposlena na Oral Surgery Clinic zobozdravniške šole na Case Western Reserve univerzi. Osnovno šolo je končala pri Sv. Vidu, višjo pa na Notre Dame Academy.

K lepemu uspehu naši slovenski rojakinji iskrene čestitke za najlepši željami za bodočnost.

AD

Uradni postopek za proglasitev pobitih domobrancev blaženim

PATERSON, N.J. — Prav je, da pogledamo cerkvene predpise in se seznanimo z uradnim postopkom, ki ga bomo morali ubrati za proglasitev naših mučencev za blažene. Stevilke, ki jih navajam, pomenijo kanone cerkvenega prava.

Predvsem moramo imeti pred očmi: 1.) Da je zasluga pobitih domobrancev samih in božje milosti, s katero so sodelovali, da so postali mučenci, da pa oni sami ne morejo nič storiti, da bi jih sv. Cerkev proglasila za mučence in kot take za blažene. Za to se moramo zavzeti mi. Oni nam lahko pomagajo le tako, da naše prošnje polagajo pred Boga in od njega dosežejo čudežna uslišanja.

2.) Da sv. Cerkev sama od sebe nikogar ne proglasi za blaženega, pobuda za to mora priti od vernikov. (2003).

3.) Uradni postopek se mora začeti na sedežu škofije, "kjer je božji služnik umrl ali so se zgodili čudeži". (2039). Ta postopek se imenuje informativni. Za pobite domobrnce bosta pristojni ljubljanska in mariborska škofija, za nekatere posamezne tudi koprška.

Škofijski postopek mora najprej dokazati, da se božjemu služabniku še ni skazovalo javno česčenje, da je nauk v njegovih spisih čist in, kadar gre za spoznavavca, kot za Slomška in Barago, doprinese dokaz o heroični stopnji čednosti. To dokazovanje je navadno dolgotrajno in težavno, ko pa gre za mučence, odpade in je treba dokazati le njih mučeništvo. Končno mora preiskati čudeže, ki so se zgodili na priprošno božjega služabnika. (2038).

"Za to, da se dokaže sloves čednosti, mučeništva in čudežev, se zahteva vsaj osem prič." (2020, 1).

"Za to, da se dokažejo čednosti in mučeništvo, se zahtevajo priče očitvidci in sopriče; dokazila iz preteklosti morejo biti le v podporo." (2020, 3).

"Izvensodna pismena pričevanja bodisi tistih, ki jih je dal pospeševatelj v postopku izprašati o čednostih ali mučeništvu božjega služabnika, ali drugih, ki jih je pospeševatelj za izpraševanje predlagal, se ne morejo šteti, čeprav se v postopku predlože, kot listine, ki bi imele dokazno moč pri presoji o svetosti ali mučeništvu božjega služabnika." (2033, 1).

Iz tega bi sledilo, da zaslišanja in izjave domobrancev, ki so se iz grobov rešili, nimajo dokazne moči, če niso podana pred informativnih sodiščem samim. Če torej hočemo te žive priče izkoristiti, moramo doseči, da se škofijski postopek čim prej začne.

"Informativni proces izvedejo krajevni škofje. Če se pa ni začel 30 let po smrti božjega služabnika, se mora dokazati, predno se nadalje postopa, da ni vzrok prevara, zvijača ali grešna zanikarnost." (2049).

Čeprav ne bi bilo težko morebitno zamudo opravičiti, vendar glejmo, da ne bo naša zanikarnost kriva predolgega odlašanja!

Ko se informativni proces na

sedežu škofije, kjer je mučenec umrl, ugodno zaključiti, pošlje škof vse spise Sv. Stolici. (2061). "Koristno je, če se priloge prošnje, s katerimi se obračajo visoki cerkveni ali svetni dostojanstveniki ali pravne osebe na papeža, da bi se začelo s postopkom za razglasitev božjega služabnika blaženim" (2077).

Postopek v Rimu se imenuje apostolski. Izreči se mora o mučeništvu božjega služabnika in njega vzrokih ter o čudežih na njegovo priprošno. (2101).

Za Slomška je bil informativni proces v Mariboru končan pred nekaj leti in spisi poslani v Rim, vendar se apostolski proces še ni začel. Baragov informativni pa je v teku v Marquette in upamo, da bo kmalu zaključen.

Če apostolski postopek mučeništvo in čudeže na priprošno božjega služabnika potrdi, izda sv. oče odlok, s katerim ga proglasi za blaženega.

Tak je zdaj beatifikacijski postopek. Silno natančen je in zahteven. velikansko delo, zato je počasen in zvezan z velikimi stroški. Do srečnega zaključka pride mnogokrat šele po več desetletjih in celo stoletjih, odkar je bil proces uveden.

Kot berem v knjigi *Leto svetnikov*, je zdaj v Rimu gotovo nad 1200 postopkov za razglasitev za blažene in svetnike. Po dosedanjem načinu dela bi mogli ti postopki trajati kar več stoletij, da bi vsi prišli na vrsto. Zato so na 2. vatikanskem koncilu in tudi po njem nastopili s predlogi, naj bi bilo dano dovoljenje, da razglasitve za blažene lahko izvedejo tudi škofovske konference ali narodne sinode škofov. Takšna beatifikacija bi bila pravzaprav majhna razglasitev za svetnika. Z njo bi bilo dano dovoljenje, da se sme božjemu služabniku — potem ko so bile izvršene vse potrebne raziskave — izkazovati javno česčenje v območju, za katerega je škofovska konferenca ali sinoda pristojna; druge škofovske konference ali sinode pa bi morale dovoljenje za javno česčenje blaženega raztegniti tudi na svojo pokrajino.

Bog daj, da bi do tega prišlo! Dokler pa ne pride, moramo za pobite domobrnce ubrati staro pot, ki je daljša in težja, pa jo moramo zato čim prej nastopiti.

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

IZ NAŠIH VRST

Madison, O. — Cenjeno uredništvo! Prav lepa hvala za obvestilo, da mi je naročnina potekla. Mi je prav žal, da sem pozabila. Takoj Vam pošiljam naročnino za eno leto.

Joj, kaj bi bilo, če ne bi imeli še tega slovenskega lista Ameriško Domovino, potem katerega izvemo, kaj se dogaja po svetu. Vse se tako hitro spreminja in moramo biti vsaj malo obveščeni.

Lepo pozdravljam vse dopisovalce in jih prosim, da bi nam tudi v bodoče krajšali dolge zimске večere. Pozdravljam tudi uredništvo, upravo, vse uslužbenice in naročnike Ameriške Domovine. Zbogom!

Jennie Novak

Geneva, O. — Cenjeno uredništvo Ameriške Domovine! Zopet prihaja čas za obnovitev naročnine. Leto tako hitro mine, čeprav ni preveč dobro in lušno na svetu, posebno za nas stare z malo pokojnino. Pri tej današnji draginji je upokojencu res težko plačati naročnino, a brez lista pa človek tudi ne more biti, saj to je edino razvedrilo, da prebiramo slovenski časopis, iz katerega izvemo, kaj se godi po svetu.

Hočem ostati zvesta Ameriški Domovini in tudi želim, da bi jo imela vsaka slovenska družina.

Lepo pozdravljam vse čitatelje, uredništvo in upravo lista, Vaša Mrs. Ursula Chuch

ALOJZIJ REMEC:

VELIKI PUNT

"V redu, milostivi gospod!" so odgovorili.

"Pazite natančno na ljudi, ki pridejo predme! Ako bi se kdo količkaj sumljivo vedel, ga pri priči ustrelite!"

"Da, milostivi gospod!"

Vrata so se odprla in v sobo so stopili kmečki odposlanci: Gradnik, Muni, Lahajnar in Kragulj. Za njimi je prišel deželni sodnik.

Ko je glavar zaslišal težke korake, se je umaknil k mizi, naglo snel s stene usnjato nožnico, v kateri je tičalo ostro brušeno arabosko bodalce, in jo položil zraven sebe na mizo.

Z navidezno mirnim glasom je nagovoril poslanca kmečke vojske: "Povejte na kratko, kaj pravzaprav želite!"

Jasno, samozavestno je spregovoril Gradnik: "Z dvema besedama rečeno: 'Staro pravdo!'"

To je premalo in gospod glavar nemara ne razume naših zahtev. Zato moram nekoliko obširneje povedati. Prvič zahtevamo, da položijo Bandel račun o svojem pobiranju davkov po deželi, da vrne denar, kar ga je po krivici pobral, in obljubi, da bo vino in meso prosto davka, kakor je bilo od nekdaj. Tudi drugi davki naj se znižajo, kajti zavoljo slabih letin nam ni mogoče plačevati toliko, kakor Bandel zahteva!"

"Vse želje vam izpolnim, ako boste mirni in ne boste nasilni!" je odgovoril glavar. "Pripravljen sem strogo in natančno preiskati Bandlovo ravnanje. V ta namen pustite v Gorici šestdeset ali sedemdeset mož, po enega ali dva iz vsake vasi, da bodo zastopali vaše pritožbe. Drugi naj zapuste mesto, kajti dokler boste v tolikem številu zbrani, ne bom ničesar ukrenil. Če boste odšli, bom preiskal vso stvar in ako je Bandel le troho od koga preveč izterjal, vse mu bo do vinarja povrnjeno. Glede davkov pa navedite prošnjo na cesarja, jaz sam jo bom priporočil njegovi cesarski in kraljevi milosti glede na veliko revščino, ki je po deželi, in jo na lastne stroške poslal z najhitrejšim konjikom njegovemu veličanstvu. Ali ste zadovoljni s tem?"

"Ljudstvo bo odgovorilo na to vprašanje!" je odvrnil Gradnik. "Mi smo le njegovi odposlanci in mu naznamimo vaš odlok. Kaj odgovorijo, še ne vemo!"

"Dobro. Ali želite še kaj?"

"Zahtevamo, da izpustite vse kmete, ki jih je Bandel protipostavno ujel in zaprl s konji in žitom in soljo."

"Zgodilo se bo! Ali imate še kako zahtevo?"

"Se tretjo in zadnjo. Zantevamo, da vse kmete, ujetje včeraj pri Solkanu, brez kazni spustite na prosto."

"To ni mogoče!" je vzkliknil glavar nestrno. "Ti so zaprti zato, ker so se očitno puntali in nedostojno vedli zoper mene, ki sem jih v cesarjevem imenu pozival, naj zapuste kraj, kjer so se bili zbrali. Ker niso hoteli poslušati, sem jih dal razgnati, a so se z orožjem dvignili zoper vojske in s tem pokazali, da so puntarji. To je zločin, ki terja smrtno kazen."

"Ali jih res ne spustite?" je vprašal Gradnik in temno, sovražno pogledal glavarja.

"Ne..."

"Dobro!" je dejal Gradnik hladno. "Vašo izjavo sporočim ljudstvu in kar bo to odločilo, se bo zgodilo."

"Nikar ne mislite, da boste s silo kaj dosegli!" je dejal glavar prezirljivo.

Kmečki poslanci so se molče poklonili in odšli s tridimi koraki.

Gradnik je na trgu kmečki vojski povedal glavarjeve odgovore. Nazadnje je vprašal: "Ali

naj sestavimo prošnjo na cesarja glede davkov ali obračunamo pri priči z Bandlom?"

V ljudstvu je vstal vihar in razne klice je bilo slišati.

"Davke je naložil Bandel, ne cesar!" so klicali eni.

"Obračunajmo s pijavkami!" so vpili drugi.

Ko je Gradnik videl, da nikdo ne misli na prošnjo na cesarja, je zaklical z močnim glasom, ki je predonel šum: "Pojdimo in obračunajmo z Bandlom!"

Kmečka vojska se je usula kakor mogočna reka s Travnika proti Studencu, kjer je imel Bandel svoj hišo.

Ko so prišli do nje, so dobili vrata zaklenjena in na trkanje ni nihče odgovoril.

"Ptič je že zletel iz gnezda!" je zaklical nekdo.

Muni, ki je bil ob vratih, se je na vse grlo zasmejal in zaklical: "Nič ne de! Če ptica ni, pa gnezdo razderemo!"

Mahnili je s težko sekuro po vratih, da so kar zaječala. Tudi drugi, ki so imeli sekire, so prišli pomagat. Nekateri so privlekli iz bližine lestvice, jih prislonili k hiši, šli do zaprtih oken in jih skušali odpreti. Drugi so splezali celo na streho in jo začeli razkrivati, da bi tako prišli v hišo.

Nekomu se je posrečilo s sekuro odpreti oknice, še krepek udarec po šipah, da so zazvenčale razbite na tla, in mož je zlezal skozi okno v hišo, tovariši pa vriskaje za njim.

Hiteli so h glavnim vratom, odtrgali težek pah iz hrastovega lesa in zaklicali zunaj stoječim tovarišem, naj se uprejo v vrata.

Se nekaj krepkih mahljajev s sekirami in ključavnica je odletela, skozi široko odprte duri pa se je vsula gosta gruča puntarjev v hišo.

"Kje je Bandlov denar?" je vprašal Gradnik.

"V tehle dveh skrinjah nemara, če je lisjak sploh kaj denarja pustil!" je odgovoril Muni.

S sekirami so odprli okcvane skrinje, a bile so prazne, kajti Bandel je bil v naglici pobral denar in dragocenosti ter z ženo odhitel na grad, ko je zvedel da so prišli puntarji v mesto.

Kmetje je silno razkačilo, ko so videli, da zaman iščejo denarja.

"Hišo zažgemo, naj vse skupaj hudi vzame!" so kričali in nekateri so že potregnili kresila in gobe iz žepov.

Tedaj je zavpil Gradnik: "Mir, kmetje! Mene poslušajte!"

Množica se je nekoliko pomirila in razburjeni klici so utihnili.

"Hišo bi bilo škoda zažgati, kajti mnogo dragocenosti je še v njej! Le pogledjte te lepe preproge, zrcala, omare, obleke! V kuhinji je mnogo posode in porcelana! Vse to bi ogenj uničil in vrhu tega bi se utegnil požar razširiti po vsem mestu ter bi tudi nedolžni trpeli zavoljo te pijavke. Zato razprodajmo najprej vse, kar je količkaj vredno, hišo pa posujemo, da ne ostane Bandel brez kazni. Kar bo denarja, razdelimo med seboj!"

Puntarji so ga slušali.

Začeli so nositi pred hišo pohištvo, posodo, obleke in začeli barantati z meščani.

Ta čas se je bilo zbralo krog hiše precej Goricanov, ki so smele se gledali, kako puntarji gospodarijo po Bandlovi hiši. Nihče ni dvignil niti mezinca, da bi branil Bandlovo imetje, kajti pri vseh meščanih se je bil zameril s svojim odiranjem.

Muni je imel nalogo, razprodajati blago.

"Benečansko zrcalo, dvajset lir! Kdo da več?" je kričal na vse grlo.

"Jaz dam enaindvajset!" je ponujal debel mesar.

(Dolje prihodnjič)

VESTI IZ SLOVENIJE

Tito bo očistil svojo partijo

Jugoslovanski komunistični diktator Tito se je začel bati za obstoj jugoslovanske komunistične partije in za svoj režim 'novega razreda'.

Podal se je na poletno potovanje po lepi dalmatinski obali ter se je ob vračanju na svojo luksuzno letovišče na Brionih ustavil tudi v Zadru. Tam je imel govor, ki ga je Tanjug razdelil svetovnim agencijam za tisk.

Tito je v zadrskem govoru objavil, da bo začel čistiti vrste komunističnih tovarišev v jugoslovanski KP. Istočasno je obtožil več partijskih vodij, ne da bi jih imenoval posamič, da niso disciplinirani. Tita in njegove nemajhne privrženke, kakor sta npr. Kardelj in Ribičič, je namreč začel močno skrbeti vedno hušji pritisk tako "širokih ljudskih množic" (da porabimo priskaljeni jugoslovanski partijski izraz) po vseh republikah, zlasti v Sloveniji in Macedoniji, kakor tudi v partijskih vrstah rdečih republik, za pospešene liberalizacije režima in razmer na sploh.

Med drugim je Tito dobesedno zagrozil: "Izvesti moramo izbiro v komunističnih kadrih in tisti, ki ne odgovarjajo zadanim jim nalogam — naj bo to kdor koli — bodo morali zapustiti svoje položaje. Moramo odločno počistiti komunistično partijo," je rohnel Tito.

Potem je govoril o nediscipliniranosti vodij 'novega razreda': "Ni dovolj discipline med komunisti, zlasti ne med komunističnimi voditelji. Nekateri neprestano govorijo na Zahodu, da Jugoslavija prehaja v zahodni sistem. Želijo, da bi bilo tako. Vendar se motijo, če mislijo, da se bo Jugoslavija premaknila s svoje socialistične (komunistične) pozicije," je pribijal rdeči maršal.

Tito seveda ni pozabil na protikom. reakcijo. Moral je priznati, da "imamo še vedno razredne sovražnike v državi, ki so aktivni" in je zaključil: "V Jugoslavijo vdirajo mnoge negativne teorije in akcije."

Po vsej državi je ob Titovem govoru završalo in prebivalstvo pričakuje padcev komunističnih vodij po različnih republikah tako v partiji kakor v vojski.

Slovenski maturanti s Koroškega na izletu po Jugoslaviji

Dne 12. t. m. se je vrnilo domov na Koroško 28 lanskim maturantov s slovenske gimnazije v Celovcu, ki so 14 dni potovali

po Jugoslaviji v spremstvu svojih razrednikov dr. Reg Vospernika in dr. Ant. Feiniga ter gimnazijskega ravnatelja dr. P. Zablatnika. Od slovenske uradne strani jim je bil dodeljen za potnega vodja univ. prof. dr. Vlad. Klemenčič, direktor geografskega inštituta v Ljubljani. Potovali so preko Zagreba in Beograda do Skoplja in od tam čez Čakov do Dubrovnika, Splita, Rijeke in Ljubljane, kjer so zaključili svoje potovanje.

Dne 1 sept. jim je v Ljubljani v hotelu Union priredil sekretar za kulturo in prosveto pri ljubljanski vladi Slavko Bohanec sprejem, katerega se je udeležil poleg maturantov in njihovih spremljevalcev tudi avstrijski generalni konzul v Ljubljani dr. H. Riesenfeld, ki je izletnike pozdravil v nemškem in slovenskem jeziku.

Na maturantski izlet po Jugoslaviji so bili celovški slovenski maturanti in njihovi spremljevalci uradno povabljeni od slovenske vlade. Pred svojim odhodom iz Ljubljane so napravili vljudnostni obisk pri generalnem avstrijskem konzulu v Ljubljani, ki so mu prisostvovali tudi politični zastopniki slovenske oblasti.

Župnik Matej Weiss — biseromašnik

Pred kratkim je praznoval v Petrovčah pri Celju 60-letnico mašništva upokoj. župnik Matej Weiss, rojen 31. majnika 1885 v Lipi ob Vrbskem jezeru. V mašnika je bil posvečen l. 1909.

Ko je bil župnik v Pokrčah, je posebno skrbel za znano koroško slovensko Marijino božjo pot v Dolini.

Vatikanski odposlanec na obisku v Jugoslaviji

Msgr. Sergio Pignedoli, tajnik papeškega urada za evangelizacijo in širjenje vere, je bil pred kratkim v Jugoslaviji in Romuniji. V Jugoslaviji je obiskal nekaj pokrajin, ki spadajo pod njegovo kongregacijo. Posredoval pa je tudi v sporu med mostarskim škofom in hercegovski franciškani glede vodstva nekaterih župnij.

500-letnica blejske župnije

V nedeljo, 31. avg. t. l., je slavila blejska župnija 500-letnico svojega obstoja. Glavna slovenskost je bila ob 10. dop. K njej se je zbrala množica domačinov in okoličanov kakor tudi tujih gostov. Pontifikalno mašo s pridrgo je opravil ob asistenci bogoslovcev in duhovnikov ljubljanski metropolit nadškof dr. J.

Pogačnik. Pred mašo je nadškof blagoslovil izredno velik lestenec, katerega je dala napraviti blejska župnija v trajen viden spomenik na proslavo 500-letnice župnije. Lestenec je izdelala pasarska delavnica bratov Zmuc. Načrt zanj je napravil inž. arh. Ivan Pengov. Na lestenec, ki je napravljen v slogu cerkve, gori 200 luči. — P. Miha Žužek, D.J., je z močno duhovno obnovo pripravil blejske župljane na njihov visok farni jubilej.

Kuzma v Slovenski krajini dobila novo cerkev

V Kuzmi v Slovenski krajini, t.j. v župniji, ki leži na slovenski strani jugoslovansko-avstrijske in madžarske meje, bo 27. sept. posvetil mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič novo cerkev, posvečeno v čast sv. Kozmu in Damijanu. Po prvem patronu je župnija dobila ime.

Novi slovenski misijonarji

V nedeljo, 31. avg. t. l., je bila v ljubljanski stolnici ganljiva slovesnost; slovo od novega slovenskega misijonarja Stanislava Cikaneka, ki po opravljenih bogoslovskih študijah odhaja v slovenski misijon na Madagaskar. — V kratkem pa odide v Togo v Afriko p. Hugo Delčnjak, francižkan.

V nedeljo, 31. avg. t. l., pa se je ob pol dveh zjutraj odpeljal z ljubljanske železniške postaje letošnji novomašnik francižkan p. Stanko Zemljak, ki se je odpravil v pomoč svojim slovenskim sobratom-francižkanom v Avstralijo.

Študenti hočejo vodo

Študenti so že dokaj časa del Maribora, vendar še nimajo vodovoda. Prebivalci se že več let trudijo, da bi jim občina napeljala vodo, vendar jim to zaenkrat še ni uspelo. Lani so sami občani prispevali v ta namen 8 milijonov din in dobili vodo v petih ulicah. Letos so bili občani iz Studencev pripravljeni prispevati 30 milijonov din, to je polovico vseh stroškov za napeljavno vodovoda v ostale ulice.

Svet za komunalno gospodarstvo ni imel denarja, zato so občani povišali svoj prispevek na 38 milijonov, od občine pa zahtevali, naj prispeva vsaj 25 milijonov. Toda kljub prizadevnosti Studencev ni bilo nič, ker je komunalni svet namenil denar le za napeljavno vodovoda na Tezmem.

Sejme obnavljajo

Do druge svetovne vojne so bili po raznih krajih Slovenije znani živinski in obrtni sejmi. Potem so seveda ti tradicionalni sejmi postali neprimerni in nepotrebni. Toda zadnje čase vedno bolj skušajo obnoviti te stare tradicije. V Vuzenici so že lani

obnovili Martinov sejem, ki je presedel vsa pričakovanja. Zato so letos obnovili še Rokov sejem, na katerega so prišli obrtniki in živinorejci ne samo iz te oollice, ampak celo s Hrvaške.

Cene rastejo

Po podatkih republiškega zavoda za statistiko so se do začetka avgusta cene v gostinstvu podražile v primeri z lanskimi cenami povprečno za 8.1%.

Zavod je vpošteval cene vseh večjih restavracij in hotelov in ugotovil, da so bile gostinske storitve julija 1969 za 6.3% dražje kot julija 1968. Hrana je stala v restavracijah 9.4% več kot lani, alkoholne pijače 9.9% več in brezalkoholne celo 12.7%, edino nočnine so se pocenile za 0.2%.

Več cementa

Stalno pomanjkanje cementa v Sloveniji je nagnilo trboveljsko cementarno k povečanju svojega obrata. V Sloveniji producirajo v enem letu 380,000 ton cementa, od tega samo v Trbovljah 200,000, kar pa še zdaleka ne krije vseh potreb. Zato kupujejo v istrskih cementarnah in z uvozom še kakih 280,000 ton. Z deli za razširitev trboveljske cementarne so že začeli, glavna gradbena dela pa bodo začeli v zadnji tretjini leta.

Ko bo začela leta 1972 polno obratovati nova rotirna peč, se bo povečala zmogljivost cementarne za 380,000 ton cementa letno. Tehnologija za novi del cementarne je zasnovana tako, da bo mogoč prehod od mokrega na suhi postopek; kot gorivo za žganje klinkerja bodo uporabljali premog iz zasavskih rudnikov.

Pri sedanjih produkciji je zaposlenih v cementarni 415 delavcev, pri proizvodnji 580,000 ton pa bo zaradi moderne tehnologije zaposlenih samo 65 oseb več.

Kitajska zunanja politika je se zmeraj uganka

PEIPING, Kit. — Ko je Mao opravil svoj kongres in jubileje, je v maju začel novo dobo kitajske zunanje politike. Prvi njegov korak je bil, da je začel pošiljati na stara službena mesta vse svoje poslanike, ki jih je v dobi razmaha kulturne revolucije poklical domov. Takrat se jih je moralo vrniti v Peiping vseh 45.

V letošnjem maju je odšla v tujino skupina kitajskih poslaničnikov. Nekateri so jim sledili pozneje. To je trajalo le do 19. julija. Od takrat naprej ni Mao poslal nobenega svojega diplomata za stalno na tuje. Diplomatski svet je to hitro opazil, ni pa pričakoval, da Peiping tako dolgo ne bo pokazal nobene aktivnosti v zunanji politiki. Za novo kitajsko taktiko v zunanji

politiki še ni odkril nihče zanesljivega tolmačenja.

Rdeča propaganda vabi v OF, ko Amerikanci odhajajo

SAIGON, J. Viet. — Komunistična propaganda v Južnem Vietnamu izrablja odhajanje ameriških vojakov iz Južnega Vietnama, četudi je to še zelo omejeno.

"Amerikanci so premagani. Oni vas puščajo same... Vrnite se v naše vrste, dokler ni prepozno," kriče rdeči napisi in letaki po vaseh in ob cestah Južnega Vietnama, kriče zvočniki rdečih radijskih oddaj.

Trdijo, da uspeh teh pozivov ni velik, zato pa naj bi naraščal prebeg rdečih na stran južnovietnamske vlade. Tako pravijo vsaj uradni viri.

Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!

Moški dobijo delo

Male — asistent cook Friday & Saturday nights only. Call EN 1-5214

Pomožnega kuharja za petek in soboto zvečer iščejo. Kličite EN 1-5214

OBRATOVALCI

STROJNIH STRUŽNIC

OBRATOVALCI

DROBILNIH STROJEV

Izučeni ali za učenje, dobre urne plače, dobre robne koristi. Oglašite se pri g. N. C. Smithu

INDUSTRIAL OVENS, INC.

13825 Triskett Rd.

(180)

SESTAVLJALCI IN UČENCI

ZA SESTAVO KOVINSKIH

OMAR IN PLESKARJI

Unijska tovarna, pokojninski načrt, stalno delo in vse koristi. Visoka urna plača. Kličite ali se zglasite.

SUPREME FIXTURE & MFG. CO.

4868 Chaineraft Rd.

Garfield Heights 587-0200

(180)

Ženske dobijo delo

Iščemo čistilko

Za čiščenje poslopja uradov. Od ponedeljka do petka, od 5. popoldne do 9. zvečer. Dobra plača od ure. Kličite 361-4500.

(180)

Gospodinja

Iščemo gospodinj, ostane čez noč ali gre domov, voznica, da bi skuhala večerjo za 2 odrasla. Na Hilliard Rd., in Horseshoe Blvd. Kličite 371-3862. Vprašajte za Mrs. Jay.

—(179)

MALI OGLASI

V najem

Cista, opremljena soba, se odda slovenskemu zaposlenemu dekletu ali ženski pri slovenski vdovi blizu slovenske cerkve v Collinwoodu. Kličite 531-4272.

(180)

Lastnik prodaja

Dve 1-družinski hiši na enem lotu, vsaka po 5 sob, obloženi z aluminijasto oblogo, na E. 61 St. Kličite 881-4681.

—(180)

Odda se

Tri čiste neopremljene sobe in kopalnica, zgoraj, spredaj. Kličite po 5. uri pop. 361-0989.

(180)

PROSSER AVE.

2-družinski duplex, 7-7, nova streha, cena \$9,500. Kličite John Lerenz.

(180)

MAINLINE REALTY

431-8182 221-9381

(16,18,23 sept.)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

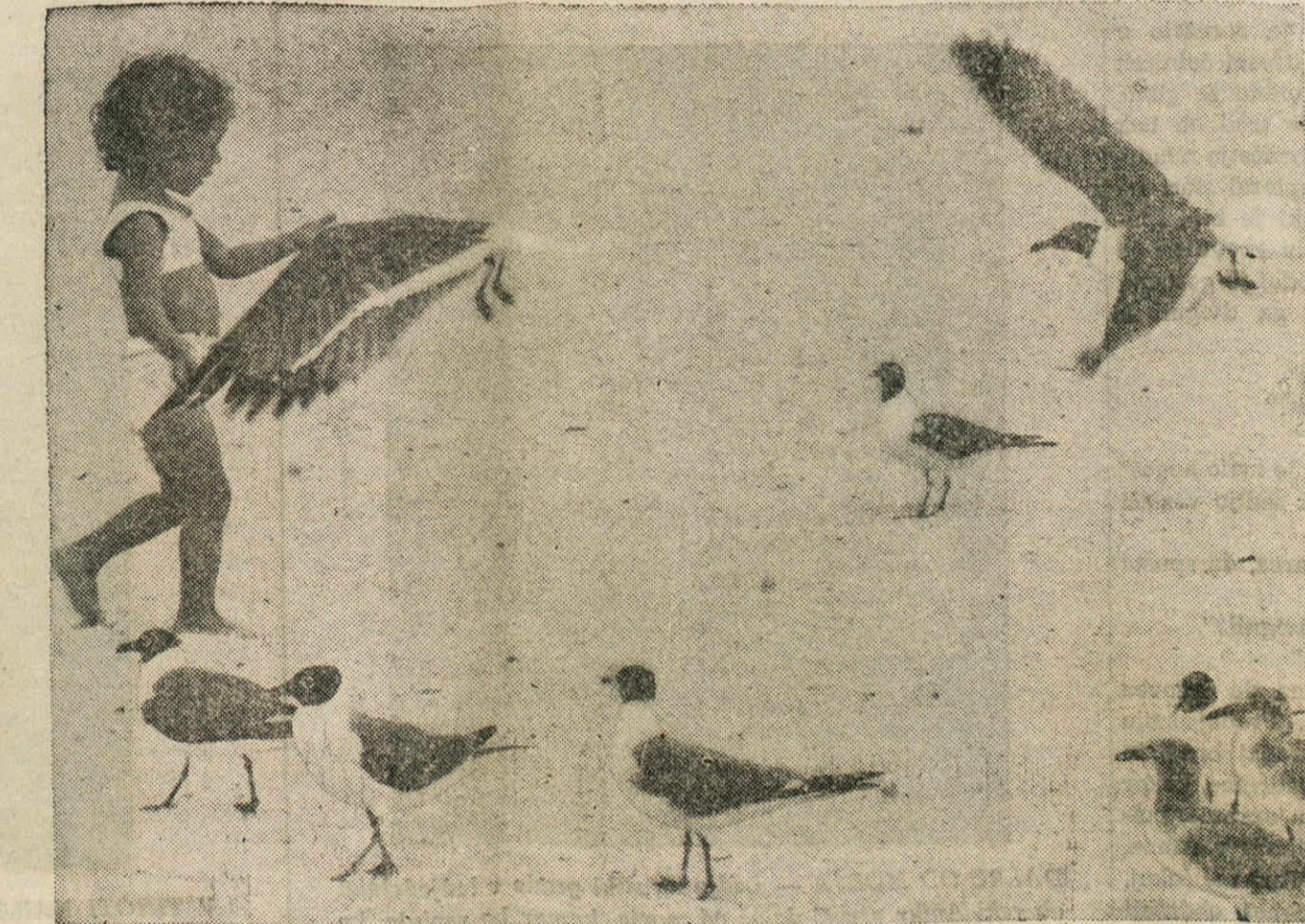
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMNIKOV

15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

Naprodaj

Enodružinska hiša, 4 spalnice, v Collinwoodu blizu cerkve Marije Vnebovzete, da se uredi zapuščina. Kličite 486-0172 ali 851-3876.

(183)

PRIJATELJI — Mala Mia Masgai se spreha med ptiči na bregu v St. Petersburgu v Floridi. Ti se komaj kaj menijo za njo.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

"Začelo se je. Drama se zapleta. Če me za trenutek zapusti pamet, smo izgubljeni!"

Pozval je Melhiora.

"Pojdi v tkalnico, vse statve se naj ustavijo in razdro. Vsak košček svile zlošote na barko; izberi najboljše sužnje in zanesljive mornarje. Opolnoči morajo biti vse zakladnice za svilo prazne in barka naj takoj odrine. No otoku Kiju naj čaka nadaljnjih povelj; prinese jih brza jadrnica. Vzemite s seboj dosti orožja — ti greš namreč z barko — odpeljite se tiho, brez signala. Pojdi!"

Melhior je strmel, da mu je Epafrudit moral ponoviti povelje. In takoj so se zganile stotere roke, brez govora, brez šuma je ginila svila iz skladišča in težki zavoji so tonili v globokem trebuhu močne ladje.

Epafrudit je šel nato pregledovat izpiske iz računov, črtal vso svilo iz njih in sestavil kupno pogodbo o dveh ostalih ladjah, izvemši brzo jadrnico, o blagu in o vsem, kar je menil prodati. Postavil je nizke cene, pregledal še enkrat in potem spravil listino ter se škodoželjno smejal.

Polnoč se je bližala, Iztok se je vrnil že drugič v njegov dvor ter se pomudil za trenutek pri Ireni. Opolnoči je moral v palačo.

Ko je poljubil v slovo Ireno, se ga je silno oklenila in zajočkala.

"Ne jokaj! Preden zažari jutro, se vrnem!"

"Bojim se zate, Iztok! Starša slutnja se me je polastila. Zadenene te zlo! Beživa!"

Pri teh besedah je vstopil Epafrudit. Slišal je Ireno, ko je rekla: "Beživa!"

"Ne moreta še, otroka, ne moreta bežati. Zaupajta meni! Če vaju pokopljejo na dnu Propontide, otme vaju Epafrudit!"

Iztok je moral oditi, za njim so zrlle Irenine objokane oči, vse polne strahu in groze. Iztok se je proseče oziral na Epafrudita, kakor bi govoril:

"Varuj jo, čuvaj golobico in tolaži!"

ŠTIRINDVAJSETO POGLAVJE

Dragocena zavesa se je tiho in rahlo strnila nad vhomod, kjer je bivala v bajni sobi Irena. Njeni hrepeneči pogledi so obviseli na zastoru, njene misli pa so odšle za Iztokom v carsko palačo. Cutila je, da je trudna; vtisi ene noči in enega dne so bili tako mogočni, polni smrtnih groze in blagoslovljene radosti, strahu in upanja, da je kmalu naslonila trudno glavo na svilen blazino. Težke trepalnice so se strnile, vijolična luč dragocene svetilke je razprostrla nad njo tihi obok jasne noči, roka ji je zdrsnila ob telesu. Krog ustnic je zaigral nasmeh, zasanjala je o krasoti prihodnjih dni.

Epafrudit se je stožilo. Njegov drobne oči so žarele, s čela niso niti za trenutek izginile važne, ostre poteze, ki so se krožile nad sivimi obrvmi kakor razprostrti krili čuvajočega orla.

Ko je Iztok odhajal, ga je Epafrudit spremil do vrat na dvorišču in mu resno ponavljal: "Varuj se sumljivih senc! Roka naj počiva neprestano na ročniku meča! Teodora je v zvezi s samim satanom! Resnica, Iztok! Ves Bizanc trdi tako!"

Ko je suženj zapahnil vrata, je Epafrudit šel v vilo, omotal glavo v gorko, volneno ruto, zavil telo v siv plašč iz velblodje volne, pozval šest sužnjev in se napotil opolnoči na vrt proti oljčnemu gaju. Brez glasu, brez ropota so tiho zašumela vesela in čoln je zdrknil bliskovito po vodi. Krmilce je vodil sam Epafrudit. Rilec čolna, na katerem je sedel Pozejdon z dvignjenim trizobom, je nastavil naravnost od brega v Propontido, kjer je kakor velika, črna groblja počivala zasidrana ladja.

"Stoj!" je velel Epafrudit reko, šepetaje.

Sest vesel se je zarežalo v morje, da se je stresel čolniček in se je komaj vidno še gibal. Vtem je že rahlo trčil ob bok velike ladje. Z gibčnostjo mladega mornarja je splezal stari trgovec po lestvi, ki je bila spuščena do vode. Na krovu ga je čakal Melhior. Podal je gospodu roko s krova in ga dvignil k sebi.

"Vse dovršeno?"

"Vse, prejasnost!"

"Brez nesreče?"

"Enemu sužnju je zvil nogo!"

"Nič ne de. Ali sedijo veslači na klopcah?"

"Vsi čakajo udarca, da spuste vesla v morje."

"Sidra še nisi dvignil?"

"Ne še, gospod!"

"Prav. Na pismo do trgovca Timoteja v Kiju. Prodaj svilo po vsaki ceni, prodaj brod in sužnje. Ne čakaj jadrnice, kakor sem ti naročil. Ko opraviš, pošlji ladjo in se pripelji v Atene. Za mojo vilo veš. Tam me čakaj. Pazi na denar! Smeš obdržati osem najboljših in najmočnejših

sužnjev, da varno prinesete vso to do mene. Razumel?"

"Vse, gospod!"

Melhior je potrdil z veliko vdanostjo in se mu globoko poklonil. Toda razumeti ni mogel, kaj se godi z Epafruditom. — Prodaj po vsaki ceni, mu je rekel. Da bi on prodajal, Epafrudit, po vsaki ceni! Ne, ni ga razumel. Da ni bilo v trgovčevih očeh teh mrzlo suhih sklepov, da mu ni sevala z lica razboritost in važnost, bi mislil Melhior, da je zblaznel.

"Vozite varno in srečno! Rahlo vleče vzhodnik. Takoj lahko napnete jadrala! Kristov blagoslov naj tolaži viharje!"

Epafrudit je dvignil roko, kakor bi blagoslavljal barko in bogastvo, katero je bilo skrito v njenem mračnem trupu. Samo hip, kakor blisk ga je pretreslo, ko se je trgalo od njegovega srca tisto, kar je ljubil vse življenje. Ali samo za hip. Plamen sovraštva do Theodore, ogenj hrepenjenja, da bi jo zmagal, da bi iztrgal njeni roki plen, je použil vso strast, s katero je visel na vsakem stateru svojega s toliko skrbmi nakopičenega bogastva. Popel se je urno preko ograje, senca je zdrsnila po lestvi in v trenutku so izginili Melhioru obrisi čolnička v morskno noč.

Epafrudit je še čul temni zvok kladiva, ki je udarilo povelje veslačem: V morje z vesli! Crna groblja se je zganila in ladja je odplula. Se enkrat jo je pogledal Epafrudit z bréga, še enkrat ga je pretreslo — in velik kos njegovega bogastva je izginil v nočnem obzorju.

Ko se je vrnil v stanovanje, ni mislil na počitek. Vedel je dobro, da lahko z enim zamujenim trenutkom zaigra trojno življenje in vse lepo bogastvo. Napisal je pismo do bogatega žida Abiatara, uglednega mladega trgovca, in mu velel, naj se še tisto noč javi pri njem. Poslal je

pismo po Numidi, hkrati z njim nosilnico, zagrnjeno s težkimi, temnimi zavesami.

Ko je Epafrudit čakal Abiatara, je legel na kipeče svilene blazine, da je njegovo skromno telo kakor utonilo na mehkem ležišču. Svetilnik je svetlo plapolal. Plamenčki, porojeni iz najboljše olja, so visoko jezili in se iztegali preko roba pozlačenih margarantovih jabolk. Trgovci je ležal z namršeni

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE MATERE,
STARE MATERE IN PRASTARE
MATERE

Mary Gerl

ki je v Gospodu
zaspala 18. sept. 1967

Zelo smo Vas vsi ljubili,
prezgodaj smo Vas izgubili.
ljuba mama, stara mama in
prastara mamica,
naj Vam večna luč gori.

Zdaj v nebesih je Vaš dom,
pripravite tudi prostor za nas,
da, ko bomo še mi svet zapustili,
se bomo z Vami v nebesih veselili.

Zalujoci:

JULIE NOVAK, hčerka
ANDREW, MAX, WILLIAM,
sinovi

Cleveland, Ohio, 18. sept. 1969

ŽENINI IN NEVESTE!

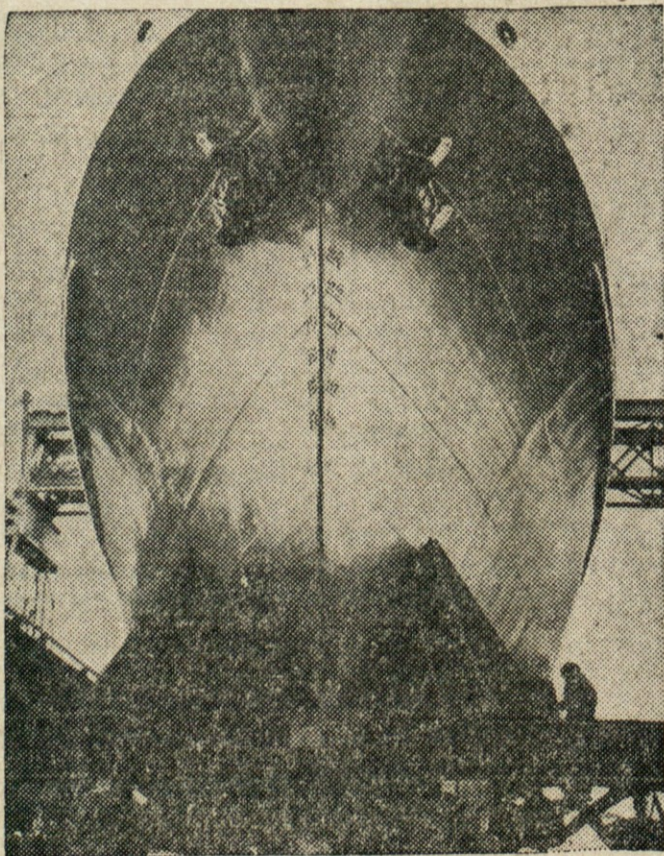
NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

DALEČ OD MORJA — Ladjo na sliki građe v ladjedelnici ob reki Amur precej daleč od morja, kamor bo zaplula, ko bo dograjena.

obrvimi in gledal živo zdramljen v strop. Suhi prsti so bobnali po čelu, za katerim je snoval suhoparno mirno načrte. Krog tesno stisnjenih ustnic mu je zaigral vesel nasmeh, kadar je v mislih dospel do nevarno zamotanega vozla, pa ga je z duhovito lestjo presekala kakor Aleksander z mečem vozal frigijskega kralja Gordija.

Ko je zaslišal zunaj tihe stopi-

nje in vedel, da se bliža Abiatar, ni vstal. Leže ga je čakal. Abiatar se je začudil. "Mir s teboj, Epafrudit!" "In mir Kristov tebi, Abiatar!"

"Opolnoči me zoveš, pa ležiš, kakor bi se slastno navečerjal, in čakaš prijatelja, da vržeta kocke!"

(Dalje prihodnjič)

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERISKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERISKI DOMOVINI

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MILLWORK CARPENTERS

Union shop, good working conditions.

Must speak English.

Mill - Behan

Lumber Company

9700 W. Irving Park Road

Schiller Park, Illinois

678-4950

(179)

MAN FOR MACHINERY WAREHOUSE

Prefer married handy-man. Loading and unloading trucks. Painting, skidding, crating and minor mechanical work. Start \$2.94.

722-6600

(180)

BUSINESS OPPORTUNITY

BODY SHOP

Near downtown area.

Call SO 8-4053

(181)

MANUFACTURING COMPANY

Screws and Rivets.

By Owner. \$35,000

Call 323-9383

(179)

REAL ESTATE FOR SALE

FRANKLIN PK. AREA

Lovely 4 bdrm. brk. rch. Den. Lge. liv. rm. cptd. Lge. cer. tile kit. Cer. tile bath. Ldry. rm. Att. 2c. gar. Htd. Nicely Indspcd. Cor. lot, 132-76. Nr. schs. shpg. \$31,000 455-1998

(180)

INCOME PROPERTY — By Owner 1½ sty. 1-5; 1-3½ rms. & 3 rm. rear cott. \$150 mo., income & 5 rm. apt. vic. Laramie & Foster. Low 30's. 965-7499

(180)

LITTLE FLOWER PARISH

3 bdrm. Georgian home. 1½ car gar. Side drive, fenced in yard. Owner \$18,500. 846-3196

(180)

V TIHOTI NARAVE — Sončni žarki odsevajo v morski vodi, nad katero plava samotni galeb v Seminole, Fla.